

Houtzagerij wordt Rijksmonument

Van onze verslaggever
Tammo Beishuizen

■ NIEUWE PEKELA - Stoomhoutzagerij Nooit-Gedacht in Nieuwe Pekela krijgt volgend jaar vrijwel zeker het predikaat Rijksmonument. De volgende stap is geld te vergaren om de zagerij weer in oude staat te herstellen. Een wens die al geruime tijd leeft bij de gemeente Pekela. Een volledige restauratie van gebouw en terrein kost ruim een miljoen gulden. Een bedrag dat de gemeente Pekela niet kan ophoesten. Provincie en 'Brussel' moeten daarom bijspringen om restauratie mogelijk te maken. Het eerste lobby-werk om geld bij elkaar te krijgen is al gestart.

De zagerij uit 1875 behoort volgens Peter Nijhof van de Rijksmonumentendienst tot

een van de topstukken op het gebied van Industrieel Erfgoed in Noord-Nederland. Hij noemt het zelfs een 'kanjer'. „Het is een uniek monument, de tijd heeft er stil gestaan." Nijhof noemt het een wonder dat Nooit Gedacht nog bestaat. „Want gemeenten en projectontwikkelaars zijn in rap tempo bezig oude gebouwen weg te werken."

Gistermiddag presenteerde de stichting Industrieel Erfgoed Noord-Nederland het rapport 'Van dik hout zaagt men planken'. Het betreft een architectuur-historisch onderzoek en waardestelling van stoomhoutzagerij Nooit-Gedacht. Voorzitter Rene van Iterson van de stichting noemt het 'onthutsend' hoeveel moeite rijksdienst en gemeentebestuur hebben moeten doen om aandacht te krijgen voor de stoomhoutzagerij. Hij deed daarom een dringend beroep op Pekela en andere betrokken organisaties om 'plank gas te geven met de besluitvorming', zodat restauratie geen onnodig tijdverlies oplevert.

Restauratie

Volgend jaar bestaat de stoomhoutzagerij precies 125 jaar. Van Iterson noemt het een uniek moment voor restauratie. Voor het zover is moet er echter een goed plan op tafel komen hoe de restauratie aangepakt dient te worden. Ook moet in beeld gebracht worden wat de restauratie gaat kosten. Verder is het uitermate belangrijk dat er een stichting in het leven wordt geroepen die zich gaat bezighouden met beheer en uitvoering van het complex.

Om een stichting 'Nooit Gedacht' op poten te zetten is de medewerking van de huidige eigenaar, Herman Ambergen nodig. Gemeente, stichting Industrieel Erfgoed en Rijksmonumentenzorg hebben goede hoop dat Ambergen mee wil werken aan de restauratie van de stoomhoutzagerij en de oprichting van een stichting.